

מיכתבים

(המשך מעמוד 3)

כיר שמדובר בכמה עשרות שקלים (כ"כ) 67 ש"ח, כולל מע"מ, לפי התעריף הנכון להיום) שמהם נגבה מס'הכנסה כחוק, כך שבדין של הנהג נשארים, כמיקרה הטוב, 40 ש"ח לחור רש.

וכל התרועמות הזאת על ההטבות הכבדות האלה לאנשים העובדים ללא שעות ובלחץ מתמיד, היא, בסך הכל, פן נוסף של צרות העין הפרובינציאלית שפשטה במדינה בשנים האחרונות ואין בינה ובין ביקורת עניינית ולא כלום.

הרת והמדינה

על פטירתו של הוגה דיעות. דווקא בשבוע שבו נפטר פינחס הכהן פילאי לא הופיע מדור תמרוקים בעולם הזה וחבל. פילאי, שנפטר בגיל 58, היה איש מעניין ביותר. לא רק פרופסור למחשבת ייש

אשר לא נמסר לה והיא יכולה היתה לדעת על כך. זאת אומרת שאם מבוטח נותן לחברה ויתור על סודיות רפואית ובהצטרף להבריאות שהוא מילא, לשאלה "האם נותחת בעבר?", למשל, ענה המבוטח "לא", מפני שהוא פשוט שכח שבשנת תרפ"ז הוא עבר ניתוח, החברה לא תוכל להתנער מאחריות כתוצאה מתשר בה זו, וזאת מאחר שהיתה בידי החברה האפי שרות לדעת על מצבו הבריאותי של המבוטח בעבר ובהווה. למעשה אומרת החברה, מבוטח יקר, חתום על ויתור-סודיות וברגע שקיבלנוך לביטוח יהיה ליבך סמוך ובטוח כי בקרות אירועי-ביטוח תקבל מייד את כספך אם תתגלה, חלילה, מחלת-סרטן, למשל, עד 180 אלף ש"ח, ללא שהיות ושאלות כל שהן, ובעיקר — מייד. ולכסוף — הר"ר גודלמן כותב "ביטוח רכב זול ומעשי יותר", כן, אבל רק באם הנך

קניא יקר

המוציאה לאור את העולם הזה, עשיתי בע"תן את הניסיון הראשון. הבנתי לשבועון מדור בשם ספן ימו. שנכתב בידי צעיר, איש הימין הקיצוני. אף ששמעתי בדרייביקות חריפים על כך, לא התרחטתי על הניסיון. הצערת רק שהקיצוניות של הכותב לא האירה הרבה מקום לזיכוכ אמיתי. בינתיים נכנסו השותפים החרשים לחברה, והוסכם כינינו למסד את מדור הדעות האחרות. כפי שכבר הסברתי, הסכמתי — כמחיר עבור העצמאות המחולטת של המערכת בכל שאר העמודים — לוותר על השליטה בארבעת עמודיו של מדור זה.

דיעה אחרת

אני מקווה שהמדור אכן ישרת את המטרה שהצבנו לו: לפתוח את העיתון לביטוי דיעות שונות מכל הגוונים, לאפשר ויכוח חופשי מעל עמודי העיתון, כסיגנון חריזי, כותבי מאופק, ותוך כבוד הדדי בין כעלי כל הדיעות — רתיים וחילוניים, אנשי ימין ושל מאל, יהודים וערבים, וכו' וכו'. אני כשלעצמי שופט את המדור על פי הנחות אלה, ונראה לי כי עדיין לא נכנס למי סלולו הנכון. יש בו ריכוז גדול מדי של דיעה אחת ויחדה, תוך קיפוח משווע של בעלי דיעות אחרות. ובעיקר: חסר בחלקים ממנו, לטעמי, אותו סיגנון של כבוד הדדי, שכל עדין לא יתכן ויכוח בין גנייטרבות. ואם לא יהיה ויכוח כזה, אלא כל אחד ידבר רק אל עצמו — מה השגנו? במה עורנו לגיבוש ציבור ישראלי דמוקרטי, שבו מתנגשות דיעות שונות תוך שמירת הבסיס המשותף? בעייה זו תורגת בהרבה מתחומי העולם הזה, והיא נוגעת למרבית כוליה. מי שמשתמש בהמצעות, תחת לבורג ויוכית רציונלי, אינו מעיד על חוסן דיעותיו. ההשמצה היא דרך של בריחה מוויכוח אמיתי.

אנחנו צריכים לחיות ביחד במדינה הזאת. אנחנו רוצים לקיים את המדינה, וזאת המי שטר הדמוקרטי בה. אנחנו רוצים לבנות חברה שניעים לחיות בה, שתמשוך אנשים מבחוץ — לא קומץ של קנאים מפה ומשם, אלא אנשים המחפשים את איכות החיים בהברה פתוחה, דמוקרטית וחומאנית בתזמנו. המדינה הזאת עמוסה בעולות קשות. האיני תיפארה, המאבק הישראלי-לטיני, העימות בין שלמות הארץ לבין שלום — כל אלה אינן אלא בעייה אחת מיני רבות: אף כי זהו הכעיה המכרעת היום. יש בעייה של דת ומדינה. יש בעייה של עיצוב החברה, ויכוח על חלוקת המשאבים בין עשירים ועניים, וויכוח בין שיויון מירבי והתחרות בלתי מוגבלת. טועה מי שסבור כי הבעיה העדתית נפתרה. היא מחכה לנו מעבר לפינה. כל עוד אנחנו יכולים להתחזק בינינו כבי נייטרבות, נוכל לצפות לעתיד בלי פחד. הבי עיות ישנו, נתוכח עליהן ונפתור אותן. אך אם תיפער בינינו תהום של שינאה הדדית — עתידה של מדינה זו עלול להזכיר פרקים חשוכים בעבר.

ד"ר א. א. א. א.

אני מאמין בדרושה. הקרשתי שנים מי חיי לדרושה עם אנשיאש"ף, כאשר זה נחשב עדיין כבחירת בגידה. על אחת כמה וכמה שאני מאמין בדרושה בין ישראלים. מזה שנים אני עובד בחברה גוברת אחרי תופעה המתגבשת בישראל: חלוקת הציבור הישראלי-היהודי לשני מחנות, שהגשרים ביניהם הולכים ומתמעטים. מהצד המזרחי: מחנה "מגני", לאומני-קיצוני, ניי, דתי או נוטה לדת, היונק את כוחו במידה רבה מן הציבור היהודי המיזרחי. מהצד האחר: מחנה "שמאלי", ליברלי, לאומני-מתון, חילוני, היונק את כוחו במידה רבה מן הציבור היהודי האשכנזי. מובן מאליו כי אלה הן הכללות גסות. כמי עט כל המנהיגים של הציבור הלאומני-הקיצוני הם ממוצא ערבי. מאיד כהנא, רחבי עם זאבי, יובל נאמן ורומיהם הם אשכנזים דווקא. יש מיוחדים רבים הדוגלים בשלום, והראים את עצמם שותפים גאים לתרבות הערבית. יש רתיים המטיפים לויתור על שטחי ארץ-ישראל למען השלום, וליחס הומי אני לאוייב. שנבאר כצלם.

אולם המדינה הכללית ברורה למדי. כל אחד מאיתנו מכיר אותה. השאלה היא: האם עלינו להשלים עם הקר טוב המחמיר והחולך, עם שריפת כל הגשרים, עם אוירה של שינאה הדדית? האם בכלל יתכן וירשיח בין שני המחנות, כאשר "הימין" מאמין כי "השמאל" הוא מחנה של בוגדים ועוכריישראל, ו"השמאל" מאמין כי "הימין" הוא מחנה של בלתי-שפויים ועו" כרי ישראל?

מונולוגים ודרושה

אני מהרהר זה זמן רב על הצורך לפעול נגד מגמה זו. הדרושה אינו קל. לפני כמה שבועות קיימתי על כך שיחה עם ח"כ עזרי לנרא, אחי מאנשיהליכוד היותר-קיצוניים והיותר-חריזי כותיים. על דרושה על דיעות, אלא דרושה על הדרושה. על עצם האפשרות של דרושה. דרושה יתכן רק כאשר יש מינימום של בסיס משותף: השאיפה לקיים מדינת-ישראל ולקיים המישור הדמוקרטי בה. הוא יתכן רק כאשר יש בין המחנות נכונות לכבד את הווי לת. הוא יתכן רק אם כל הצדדים מסכימים לנהל אותו כסיגנון תרבותי. מתוך גישה זו הגעתי מזמן למסקנה שיש לעשות משהו למען הדרושה גם מעל עמודי העולם הזה. ביקשתי לכלול בעיתון מדור שי בו יבואו לידי ביטוי בעלי דיעות שונות ומגוונות, שיתווכחו זה עם זה בצורה נוקבת, ואף נחרצת, אך כסיגנון תרבותי. באופן רציונלי אני שש לקראת דרושה כזה. רעיון זה תפס מקום מרכזי בכל מחשבותי על השינויים הדרושים העולם הזה. הצגתי אותו לכל הגורמים, שעימם באתי כמגע בני סינוני לבצר את הבסיס הכלכלי של הער, תוך תיחול משאומתן עם גורמים מימין ומשמאל. עוד לפני שנכנסו שותפים חרשים לחברה

"לחברת הביטוח אין כל תענוג מניתוח אחר-המות של המבוטח"

נוהג בקונטסה או כסוסיתא משנת 1940, אחרת, לצערי, העובדות אינן מסכימות עם הר"ר גודלמן. דב יצחקי, ראשון-לציון

גבר לעניין

על הפסקת הצפייה בסידרת שוש"ת (גם זה וגם זה), העולם הזה 18.4.89.

אני ממש מוחאה כפיים לדניאלה שמי. היא לא יודעת כמה אני מבינה אותה בנושא הסס הזה, הנקרא שושלת. גם אני הייתי מכורה, כמוה, אבל לפני כמה ימי-ראשון החלטתי מספיק ודי: כל מילה בנדרון, אבל מה? דקס! היא כותבת שדקס פריבט. מה פתאום? דקס זה הדבר היחיד בשושלת שהיה שווה את שעות-החורף שביליתי במח"צת הסידרה הזאת. ממש גבר לעניין. אסתר רוזנברג, תל-אביב

מיכתבים למערכת

"העולם הזה" שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי-קוראים, מסיבות לשון ניות, מישפטיות או טכניות.

העולם הזה
שבועון החדשות הישראלי
העורך הראשי: אורי אבנרי
מנהל: אברהם סימון
מנהלת מחלקת-מודעות:
רינה מיטריני

המערכת המינהלה:
תל-אביב, רחוב גורדון 3
(ת.ד. 136, מיקוד 61001)
טלפון: 232262/3/4 (03)
פקס: 972*3-245242 FAX
מנזי 2009

המזל: העולם הזה בע"מ
הדפסה: הדפוס החדש
הפקת צבע: ת.מ.א.
הצגה: גדר

תל-אביב, יד הרזיצים 7
טלפון: 377056 (03)

המנהל הכללי: דויד גרשזונוביץ